

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

—*—

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuller, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

Interesele colective ale națiunii române.

Statul este numai suveranitatea faptică, care se adreșează la cel mai mic conflict ori națiunea, ale cărei interese colective formează statul; asemenea suveranitatea națională este limitată — prin constituția socială, care nu atârână dela ea.

Teoria suveranității statului, care o legată de numele lui Rousseau, a fost discreditată prin știința mai profundă, fiind dovedit că aceasta ideile a fost strămutarea suveranității dela domnitor la stat. *Să nu uităm dar' nici într-o împrejurare că suveranitatea statului numai cu multe rezerve se poate accepta.*

Ce urmează din toate acestea?! Urmează un lucru de cea mai mare importanță în timpurile actuale, anume, că politicii români să ia bine seamă că în urma conflictului dintre interesele colective ale națiunii române cu suveranitatea faptică a acestui stat, această suveranitate mai curând ori mai târziu trebuie să se zdrobească.

Nimicirea suveranității este deci unica soluție a acestei chestii politice, la care bărbaii noștri politici trebuie să se gândească cu toată seriozitatea.

Politicii români trebuie să pregătească națiunea pentru desăvârșirea aceste prin răspândirea cunoștinței exacte a intereselor colective naționale.

Cunoașterea exactă a intereselor colective naționale este o parte importantă a garanțelor contra jugului unei suveranități faptice, fiindcă:

a) cunoaștința intereselor colective este începutul diferențierii naționale,
b) când s'au diferențiat interesele colective se simte necesitatea guvernamentului național;

c) prin guvernament național devine națiunea o grupă demarcată.

Obiectul de căpetenie al intereselor colective naționale este teritoriul locuit de poporul român. Conservarea habitatului, consolidarea teritorială, libertatea progresului pe teritoriul etnic, sentimentul unității acestui teritoriu și apărarea integrității sale sunt urmări ale acestui principiu.

Acest principiu pretinde ca teritoriul acela să fie delimitat, adică să aibă granițele sale asigurate în contra oricărui atentat dușmănos și să aibă garanțe în dreptul constituțional acolo unde statul conștient din mai multe grupe etnice.

Obiectul al doilea al intereselor colective este limba poporului, care prin străbunii săi, prin datinele sale, prin istoria sa ni se prezintă ca o individualitate istorică separată. Limba națională pretinde ca poporul să fie emancipat de sub ingerența unui grup străin. Acest postulat e incompatibil cu ideea unui stat unitar, când statul constă din individualități etnice heterogene, mai ales în statul acesta, unde amestecarea unor popoare, cari nu numai prin limbă, ci chiar prin rasa lor se deosebesc, este contrară cu tot ce ne spune știința despre legile antropologice.

Al treilea obiect al intereselor colective naționale este legea noastră străbună românească, adică religioasă. Religioana noastră față de care poporul acesta are atâta iubire, atât devotament, încât putem afirma că singur la poporul român este biserica o instituție publică tot atât de nedespărțită de politică cât și de spiritul națiunii.

Din recunoașterea acestor interese principale colective urmează recunoașterea celorlalte interese colective ale progresului universal și ale prosperității materiale.

În momentul, când poporul român va recunoaște interesele sale colective va simți și lipsa ca din agregat simplu se este azi, să devină națiune prin un organ executiv.

Filosofia politică, care analizează societatea civilizată, apoi teoria despre stat care vrea să stabilească raportul cel mai eficient dintre colectivitate și individ, recunoaște îndreptățirea colectivităților de interese, dacă nu sunt contrare dreptului rațional și umanității.

Statul fiind ființă morală, nu se poate concretiza ci numai localiza într-o persoană, rasă, clasă. Corect este că națiunea și guvernul compune ambele din indivizi, iar statul este colectivitatea intereselor națiunii, cari pot să se împutineze dacă națiunea se micșorează sau lasă a li se reduce drepturile.

Urmează din toate acestea, că în statul acesta agregatele de azi simple etnice au îndreptățirea, ca deodată cu diferențierea intereselor proprii colective să se organizeze, ca națiuni prin crearea de guvern adecvate alegere de funcționari, cari să administreze aceste interese colective și să apere siguranța intereselor individuale.

Dr. Cassiu Mantu.

Sibiu, 14 Aprilie n. 1903.

Procese. Din seria nesfârșită a proceselor de presă, ce sunt azi la ordinea zilei în „teritoriul” Ungariei, mai înregistrăm azi următoarele:

Recursul de nulitate, înaintat curiei din Budapesta în procesul pentru

„Cartea de aur” se va peritacta în 30 l. e. La peritactare vor fi de față atât acusatul, dl. T. V. Păoștanu, cât și apărătorul său, dl. adv. Coriolan Bre-diceanu.

— În 25 l. e. se va peritacta la tribunalul din Budapesta un nou proces de presă al lui Svelozar Hurban-Vatanski, pentru un articol intitulat „Tămpirea bășilor” și publicat în „Nar. Novine” din Turocz-Sz. Martin. Procurorul a ridicat oamă contra lui Hurban pe vecinicia temă: agitație contra națiunii maghiare.

Politica Cehilor tineri. Deputatul ceh, Dr. Forscht, egi de curând din partidul Cehilor tineri, a stabilit într-o adunare electorală următoarele pretențiuni, pentru cari trebuie să lupte Cehii: 1. Poporul ceh trebuie să se lăpăde de ideea austriacă negru-gălbăie, reintroducându-se la vechile principii cehodemocratice. 2. Să lucre cu tot dinadinsul pe terenul cultural și economic. 3. Să reînnoască lupta fără nici o considerare contra guvernului. 4. Dreptul de stat bohem ar însemna începutul unui timp mai bun atât pentru monarhie cât și pentru regatul Bohemiei. Semnificativ e și enunțarea făcută de un conducător al Cehilor tineri prin „Norodni Listy”, că obstrucția cehă e inevitabilă. Cehii vor sta liniștiți numai până la 21 Aprilie, dar' atunci vor deschide focul.

Din comitate. Congregația ordinară a comitatului Bistrița-Năsăud este convocată pe 30 Aprilie c. la 10 ore a. m. Obiectele dela ordinele zilei se vor atînga la comitat în 22 l. e.

O nouă broșură politică. Atitudinea reprobatoare observată de străinătate, îndeosebi în Germania, față de politica brută și aspră a maghiarilor a pus din nou în activitate pe poliștii obicinuți cu încercările de a orbi Europa și pe cei de acasă cu privire la cele ce se petrec la noi în Ungaria. De astă dată e un Dr. S. Radó, care a publicat în Berlin o broșură sub titlul „Das Deutschtum in Ungarn”. El nu află destule cuvinte, ca să arete toleranța, care l-ar caracteriza pe Maghiari. Aceștia n'au încercat nici-o dată să maghiarizeze și dacă totuși deosebe procesul asimilării, acesta e produsul societății, un proces organic, care a format totdeauna din circuitul mai multor naționalități o națiune. (Unde? În Polonia-rusească? În Posen? În Svițera?

În Lotaringia?) Conștiința, că statul trebuie să fie unitar și maghiar, a trecut și trece dela Maghiari și la naționalități, căci oareuri tot mai largi din acestea o adoptă (?)

Cu frase și introduceri de felul acesta umple paginile pamfletului, prin care crede a converti Germania la convingeri mai bune (?). Imprejurarea, că renegații se bucură de deosebită simpatie a scriitorului, ne îndreptățește a crede, că aici avem de a face din nou cu produsul unui „nem magyarak ezülett magyar ember”.

Articolul dlui Take Ionescu, publicat în „Monthly Revue” și reprodus și de noi, e viu comentat în ziaristica europeană.

Intre altele din Viena se anunță următoarele:

„Wiener Journal” face comentarii favorabile articolului bărbatului de stat român Take Ionescu, articol publicat în „Monthly Revue” și prin care susține necesitatea menținerii Turciei, prin acordarea de reforme în Macedonia și prin recunoașterea drepturilor Românilor-macedoneni, făcându-se astfel din Macedonia o nouă Elveție, cu un guvernator creștin.

Avertisment către Coroană.

În Viena a apărut cu titlul acesta o broșură germană, care se ocupă cu relațiile politice maghiare. Scriitorul broșurei, după-cum însuși se numește, este un bătrân austriac, care se mărturisește de amic al fostului prim-ministru austriac conte Edmond Taaffe. Bătrânul austriac în avertismentul, ce-l îndreaptă către împărat, cere dela acesta ca imediat să dimisioneze pe Széll și să introducă în Ungarie un regim riguros. Despre premierul actual maghiar se mai zice că necredința față de împărat și imperiu Széll „și-a mai dovedit-o și cu ocaziunea ocupării Bosniei, când a fugit în mod laș, iar acum „și-a dovedit-o prin aceea că a atras în sinul partidului liberal pe Apponyi și pe soții săi și a lăsat să se facă alegeri. Afirmarea despre alegerile libere, bătrânul austriac n'a nimerit-o, căci sub Széll încă s'au făcut alegeri sub control baionetelor și sub presiunea organelor statului. Pe baronul Báffy, care în urma rolei de duplicitate „și-a mănăcat încrederea și în sus și în jos, se afirmă că prin limbușia sa a sedus coroana ca să se ridice statue din bronz și peatră eroilor revoluționari naționali. Partidul li-

beral este învinovățit, că primind în sinul său partidul național — pe Apponyi și — „și-a pierdut vechia încredere avută.

Autorul broșurii mai zice că pentru Széll nu s'ar da nici sublocotenent cel mai mic, care poartă blusa împărătească, și ține de mare rușine ca împăratul să capituleze față de Maghiari, cari contribuiesc cu o sumă miserabilă la afacerile comune, și cu un devotat servitor al patriei și al M. Sale pretinde ca Széll să fie demisionat.

Adevărurile oarsăne spuse de bătrânul austriac i-a infuriat rău pe compatrioții noștri, cari prefăcându-se a nu da mare importanță broșurei, susțin că tot cuprinsul ei este o flecărie austriacă de berărie, pe care Maghiarii nu o pot lua în serios. Dar' pe lângă toată zeflemiseala compatrioților noștri reiese veninul din afirmațiunile, că cele scrise despre ei sînt efectele spiritului reacționar al elementelor vieneze, cari nu se pot împăca cu sistemul maghiar de guvernare. De reacțiunea elementelor vieneze se teme presa judeo-maghiară dela noi și aceasta reacțiune credem că nu va întârzia de a se manifesta și în altă formă mai expresivă și mai energică.

Răspunsul tinerimei croate.

Tinerimea croată conștie de chemarea sa n'a făcut altceva decât să urmeze exemplul tinerimei maghiare și să dea expresiune sentimentului ei național. A demonstrat în contra inscripțiilor maghiare. Demonstrațiunea, despre care am scris și noi, a îndemnat pe neoga tinerime jidano-maghiară să protesteze în contra tinerimei croate. Aceasta la rîndul ei vine și adresează tinerimei universitare din Budapesta un protest de conținut de drept public și politic. Tinerimea croată accentuează în protestul său următoarele momente:

Deciziunea, pe care a luat-o tinerimea maghiară, dovedește că aceasta stă sub influența presei de partid.

Tinerii maghiari sînt în necunoaștința legilor fundamentale ale statului croat și astfel tinerii maghiari judecă pe baze fictive și nu reale viața publică din Croația și Ungaria. Renunțul comisiunii regnicolare maghiare a influențat atât de mult opinia publică maghiară, încât Maghiarii în contradicție cu legile fundamentale ale statului cred că noi Croații vom deveni patrioți maghiari!

Tinerimea croată recomandă colegilor săi maghiari ca să teie în mână articolul de lege 30 din 1868 și se vor

FOIȚA „TRIBUNEI”

Dreptul naționalităților

— în Ungaria.

După Ios. Lad. Fic.

(Urmare.)

Până aici am văzut diferitele tinuturi și districte, în cari prevealează populația valachă, am văzut instituțiunile valache și drepturile valache; existența acestora înveștii maghiari în parte o și recunoașc, de altă parte susțin ei (înveștii maghiari), că această populație valachă, adică partea cea mai mare a poporului acestuia, a trăit într-o stare fără nici un drept, ba aproape în solăvitate. Astfel dar' ne aflăm erărați față 'n față cu o ipoteză, și și acum vom fi atât de modești a ilustra această teză, recunoscând în general, cu documente și a o scruța, și ca să mergem în mod sistematic, vom cerceta mai întâi starea și relațiile Valachilor din odinioarele 7 comitate ungarești ale Transilvaniei.

Pe timpul domniei regelui Andrei al III-lea și adică în anul 1291 s'a ținut în Transilvania prima dietă, la care au fost chemați reprezentanții factorilor politici al țării, acești reprezentanți erau: Nobiles, sau nobilimea maghiară din

comitate, Szazones, Syculi și Olachi (la Fejér IV. 1. 118. 1291. „Andreas... chnod cum nos universi Nobilibus, Szazontibus, Syculis et Olachis in partibus transilvanis, apud Albam-Iule pro reformatione status eorumdem congregationem cum eisdem fecissemus...”) E destul de cunoscut, că de regulă în Transilvania se recunoașc numai 3 națiuni politice, precum aceasta mai târziu apoi s'a și întâmplat, dar' de sigur e de un interes destul de mare, că tocmai la începutul dezvoltării relațiilor politice și juridice ale țării pe lângă cele 3 națiuni de mai târziu aflăm la început, zic, încă o a 4-a națiune, națiunea valachă. Nu mai puțin interesant e și documentul de donațiune al regelui Andrei al II-lea din anul 1223, dat mănăstirii din Cohalm, în care moștile mănăstirii erau acoase de sub jurisdicțiunea valachă. Aceste moști ale mănăstirii parte se aflau și în Făgăraș, dar' e semnificativ pentru împrejurări, că un bun mănăstiresc, care, ori-și-cum trebuie numărat între bunurile tinutului respectivelor națiuni, în cazul de față a națiunii valache, trebuie să-l scoată de sub jurisdicțiunea valachă și să-l pună sub stăpînire lui e de lipsă decretul regess. Din acestea 2 documente se vede, că în secolul al XIII-lea valachii în Transilvania erau asemenea celorlalte națiuni, de care ce ei erau reprezentați în dietă, și că

dreptul valachie a fost recunoscut din partea diferiților regi maghiari.

Relațiunile publice ale Transilvaniei se par însă a se fi dezvoltat deja de timpuriu în defavorul națiunii valache, căci deja în secolul următor li aflăm într-o decădere. Cătră sfîrșitul veacului al XIII-lea Valachii erau un factor politic, asemenea celorlalte națiuni din țară; în secolul următor, pe timpul regelui Ludovic însă numai ael Onez valachie, care prin un privilegiu regess a fost pus în oficiu, era socotit asemenea unui nobil, iar ori-care alt Onez, care nu putea proba ael privilegiu regess, se socotea numai de un simplu primar sătesc, iar Valachul de rînd de un om ordinar, căci se dezvoltase în Transilvania ca și în Ungaria, în decursul secolului al XIII-lea și al XIV-lea, deosebirea în clase, de care au fost loviți atât Valachii cât și Maghiarii, cari locuiau în Transilvania. În perioada următoare, tot pe timpul lui Ludovic, națiunea valachă a deosebit și mai rău, ceea-ce se vede de acolo, că erau declarați de iobagi nu numai Valachii aparținători moștilor nobililor și bisericilor diferite, ci și aceia cari aparțineau cetăților regesti.

Astfel aflăm într-un document: „Ludovicus... Gublini, episcopi transilvanici et capituli ecclesie sue q'lerella, quod p'rique villarum et possessionum Olacho-

rum ecclesie sue episcopalis et dicti capituli sui Kenezis terras, prata et silvas Keneziatu ipsorum titulo, ex concessione eiusdem episcopi et capituli temporaliter tentas et possessa, aliis pro libitu vendere, et in filios, heredesque suos cum gravi et honorabiliter transfundere.

... Qum autem talis ditorum Keneziorum excessus tollerari minime debeant, cumque ab onere territorialis subjectionis nec ii quidem unquam exempti fuerint, quos in aliis districtibus Olachalibus, tamquam pertinentiis casstrorum nostrorum regatum in prehabitis Keneziatibus relinqueret, et in filios filiorum confirmare conservavimus. Hinc fidelitate vestre harum serie mandamus et committimus, serio, ut habita praesentium notitia universos Kenezios tam dicti episcopi, et Capituli sui, quam reliquarum villarum, et possessionum quarumlibet ad praemissa visitanda, servandamque dominis suis fideliter terrestrialem subjectionem et obediendum praestandamque onera et servitia ab olim consueta, modis omnibus, adhibitis etiam et necessariis forest, arboribus remediis, compellatis et cogatis.

Din acest document e evident, că dreptul valachie și în Transilvania era în vigoare atât în tinuturile aparținătoare cetăților regesti, cât și pe moștile private ale nobililor și ale bisericilor diferite și că până pe timpul acesta Valachii nu erau legați de glie. Numai prin acest document a fost proclamată iobăgia, și s'a deschis ușa și porțile suprimării Onezilor și Valachilor de rînd.

Decăderea națiunii valache la secolul al XIII și XIV-lea a fost continuă ba încă progresivă; de pe o treaptă pe alta decăzura Valachii până-ce ajunseră la iobăgie; relațiunile naționale și sociale s'au dezvoltat în decursul timpului în defavorul Valachilor și documentul, sau mai bine zis diploma regessă a lui Ludovic a registrat numai starea actuală a relațiilor existente. Despre relațiunile interne avem date prea puține, ca să putem urmări împotrivirea Valachilor față cu dezvoltarea schimbării relațiilor acestora dușmănoasă națiunii valache; dară că nici-de-cum nu s'a învoit cu degradarea ei la starea iobăgiei, avem o dovadă puterată în revoluția încetă la anul 1437.

Cauza apropiată a revoluției a fost împrejurarea, că episcopul Transilvaniei Georg Lepes în decurs de vre-o câțiva ani nu încetase dijma; iar acum

convinge că cine a încheiat această lege de convenție, adică contractul de drept de stat.

De o parte regalul maghiar în legătură cu Ardealul unit și de altă parte regalul croato-slavon. În capitolul 1 și al 2-lea se poate vedea că regatele maghiar și transilvan, mai departe cel al Croației, Slavoniei și Dalmației formează una și aceeași comunitate de stat, dar în nici un caz unitate de stat și în consecință atât în afacerile autonome, cât și în oficiile comune pe teritoriul croat limba oficială este exclusiv cea croată. În afacerile sale autonome Croația își are propria emblemă de stat. Pentru marcarea afacerilor comune se întrebuintează sub coroana comună a Sf. Ștefan emblema unitară a Ungariei și Croației, Slavoniei și Dalmației. Pentru afacerile comune nu există o marcă specială și singurul steag maghiar nu se poate privi de comun.

În ordinea acestor idei tinerimea croată dovedește pe baza legilor și a datelor de drept public și istoric nedreptățile înscrisurilor maghiare în Croația și volnicul amestec direct în afacerile Croației.

Tinerimea croată își încheie protestul cu aceste semnificative cuvinte: *„Acest răspuns al nostru nu este fructul unei reacțiuni sibiitice, ci rezultatul conștiinței noastre naționale redescoperite și al maturității noastre politice.”*

Energicul răspuns al tinerimii publicat în folie croate l-a scos pe stăpânitorii noștri din sărite. Un astfel de răspuns primejdios unității de stat maghiar trebuia nimicit. La presiunea guvernului maghiar a venit deci cenzura croată și a confiscat ziarele, în cari a apărut protestul. Pericolul ar fi de o camătă delaturat, dar rămâne o chestie deschisă. Acea tinerime conștientă de sine, pe care folie jidano maghiare o numesc neocapită, va veni ca mâna să conducă afacerile statului croat și atunci cenzura va fi rădăcină.

Procesul „Cărții de aur”.

— Recursul de nulitate. —
(Urmare și fine).

III. Trebuie anulată sentința în temeiul punctului 8 din §-ul 384 al procedurii penale, din cauză că în firul pertractării finale s'a dat cetire astorilor de scrisori, cărora conform legii nu ar fi fost permis să se dea cetire, cetirea însă s'a făcut totuși, în butul protestului ridicat de apărător. Și s'a făcut aceasta cetire așa:

1. Decisul judecătoriei de presă adus la propunerea mea cu privire la ascultarea de experți și martori, și motivarea lui, au fost citite de pe hârtie, pe când acelea trebuiau comunicate verbal, de oare-ce întreaga procedură la curtea cu jurați e verbală.

2. Mai departe, în firul motivării decisului de mai sus s'a dat cetire ur-

o pretindea în bani gata pentru tot timpul. Valoarea banilor se urcase și astfel poporul lui era imposibil să plătească; ear' a 2-a cauză a fost, că nobilimea detrașe dreptul de a se pute muta de pe o moșie pe alta; și de oare-ce în ambele cazuri era vorba nu numai de interesele valache, nu ne putem mira, că vedem țărani valachi și maghiari sub aceleași steaguri luptând.

Prima ciocnire s'a întâmplat în primăvara anului 1437 pe pământul Sașilor, unde țărani sub conducerea unui anumit Kardos Lénos începuseră mișcarea revoluționară. În nordul Transilvaniei se adunară ei în comitatul Solnocului pe muntele Bobâlna și cercară de aici nobilimea, să-l apere în drepturile lor cele vechi și să nu-i apese pe viitor, provocându-se la un privilegiu de al sfântului Ștefan. Nobilimea însă nu era dispusă, de a asculta rugarea aceasta și voia să suprimă revoluția cu puterea. Voiodul Nicolae Cihă plecă contra lor în fruntea armatei unite transilvanene și se ciocni ei. Lupta a fost sângeroasă și cu toate pierderile însemnate oastea voiodului nu putu rămânea învingătoare. Țărani răsculați însă cu armele în mână își mântuiră vechiul și străbunul lor drept, și nobilimea se văzu silită a încheia cu ei în zilele prime ale lunii Iulie din anul 1437 un armistițiu, pe baza căruia aveau să se consfătuască, asupra cererilor celor două amănate ale țărănilor.

În ziua de 14 Septembrie al aceluiași an s'a făcut în Capolna următoarea

mașoară propozițiuni contrare procedurii procesuale, aptă a influența și dirigea opinia juraților: „pentru-că culpabilitatea acuzatului poate fi statorită și fără ascultarea de experți și martori, ear' faptul, că publicățiunile cuprinse în opul „Cartea de aur” și înorminate, au fost publicate deja înainte de aceasta în alte opuri istorice, în asemenea textuare, fără să fi fost urmărite și pedepsite, — poate servi numai de motiv atenuant.”

Conform §-ului 349 din procedura penală jurații sînt datori: „să cumpănască cu egală grije și imparțială conștiințioasă, atât dovezile aduse contra acuzatului, cât și cele pentru apărarea lui, și conform convingerii câștigate din acestea să hotărască asupra culpabilității acuzatului”. Judecătoria n'a fost deci îndreptățită să-și declare a priori opinia proprie cu privire la puțința de a constata culpabilitatea acuzatului; n'a fost îndreptățită să categoriseze și caracterizeze o ofertă dovadă de experți și martori; nu a fost îndreptățită să enunțe, că și fără faptul imbiat spre dovedire, ori chiar și în butul aceluia, culpabilitatea acuzatului poate fi statorită, și că dovada aceea poate servi numai la mitigarea pedepsei ce avea să fie dictată, — pentru-că procedura aceasta nu e altceva decît influențarea convingerii juraților, ceea-ce loveste în procedura procesuală și este egală cu instruirea, că și fără noi o dovadă se poate enunța culpabilitatea.

3. S'a dat cetire, în butul protestării apărătorului, și astorilor de părți din „Cartea de aur”, cari nu formau obiect al cauzei, apoi legilor uniunii, pe când amăsurat §-ul 313 din procedura penală se poate da cetire numai documentelor ce stau în nex cu delictul; cele cetite însă nu sînt documente, ci numai singuratiche părți din „Cartea de Aur”.

IV. Trebuie anulată sentința în temeiul alineei a) din punct 1. al §-ului 385 al procedurii penale, pentru-că conform stării faptice, statorite și redată în motivele sentinței, fapta mea nu statuează, nici delictul provocării directe la nesupunere față cu legile, calificat în alineea 1 a §-ului 172 din codul penal, nici delictul agitării contra naționalității, cuprins în alineea a doua a §-ului 172 din codul penal și nici delictul atacării puterii obligatoare a legilor, cuprins în §. 173 al codului penal, întru cât conform stării faptice, acceptată ca adevărată, intenția, care conform §-ului 75 din codul penal este inomia necesară la comiterea oare-cărui delict, — din fapta mea este eschidă.

Anume, conform motivelor sentinței judecătorei de jurați, on. judecătoria a acceptat ca adevăr, va să zică, a considerat ca stăru faptică dovedită:

a) că datele cuprinse în cartea mea înainte de mine au mai fost publicate și în alte opuri istorice, în asemenea textuare, fără a fi fost pedepsită publicarea, de oare-ce „aceasta e sursa necombătută a acuzatului”, deci faptul acesta e admis ca fapt adevărat;

lor 3 națiuni, a cărei cauză apropiată, (ou toate că cauza nu e amintită) a fost răscola țărănilor, căci de oare ce țara nu era amenințată de nici un pericol, eară regelui Sigismund II declarară supunerea cea mai devotată, numai așa ne putem explica „passus”-ul documentului: „arduas causas harum partium tractantibus” o putem reduce numai la răscolă, a cărei suprimare cu puterea voiau să o facă. Oă aceasta explicare e corectă se vede și de acolo, că pe la sfîrșitul lunii acoaleia (Septembrie 1437) s'a dat o a 2-a luptă; dară și acumă se jînu însurecțiunea țărănilor la putere, și astfel națiunile însoțite se văzură silite a încheia cu ei în ziua de 6 Octomvrie 1437 un al 2-lea armistițiu, pe baza căruia aveau să se prezenteze din ambele părți, delegați înaintea regelui pentru aplanarea divergențelor. El făcură o învoială interimală, după care țărăni aveau de plătit la stăpânii lor de fie-care sesiune țărăni întreagă câte 1 fl., ca robotă să lucreze o zi pe săptămână, și a le aduce la cele 3 sîrbători principale: Crăciun, Paști și Rusalii, daruri.

Ear' acolo, unde și până acum jurisdicțiunea era în mîna domnului pămîntean preste țărani, să rămână și pe mai departe, cu restricțiunea, că țărăni puteau să apeleze în contra sentinței la forul judiciar al orașului mai apropiat. Țăranul să aibă drept a se muta de pe o moșie pe alta, însă vor trebui să-și plătească datoria mai înainte de plecare. Serviciu de război nu trebuiau să facă sub domnul lor pămînt-

b) că atunci, când am publicat și comentat proclamația și discursul lui Bărnufiu, emise înainte de sancționarea legii „uniunii”, eram în greșita părere, că acelea se refer la legi ce nu sînt în vigoare; aceasta însă „e sursa necombătută a acuzatului”, deci faptul acesta a fost acceptat ca adevărat.

Faptul adevărat, cuprins sub a) statorită pentru la toate trei delictele, de cari sînt declarat vinovat, că textul de sub punctele 1—16 e numai reproducere, că adevărat tot acestea date și tot sub vigoarea codului penal de acum au fost deja publicate de alți autori, opurile acestora au fost prezentate procuraturii regale, conform obligămintului, au trecut prin revizie, și procuratura regescă, amăsurat datorinței, nu a împedecă răspîndirea și punerea lor în vînzare, le a dat curs liber, fiindcă nu a aflat că s'ar cuprinde în ele delictele circumscrise în pct. 1 și 2 din §. 172 și în §. 173 al codului penal. Astfel, în circulația publică am aflat și eu datele reproduce în opul meu intitulat „Cartea de aur”, din grația procuraturii, libere și admise, și astfel prin reproducerea lor n'am comis altceva, decît un lucru, care deja ex offo era liber, admis, acceptat; și astfel conștiința mea era îndreptată întru sîvîrgirea unui fapt neacceptabil, aprobat de autoritățile competente, și astfel fiind condusă conștiința mea, nici n'a putut intra în convingerea mea și nici nu s'a putut trezi în hotărîrea volinței mele intenția de a comite delict, fapte oprite prin codul penal.

Motivul acesta eschide cu privire la toate trei delictele constatarea criticării de delict; dar' afară de aceasta, împrejurarea cuprinsă în punctul b) de asemenea eschide criteriul delictului provocării directe la nesupunerea legilor (1 ex 1848 și 43 ex 1868) și al delictului atacării puterii obligatoare a legilor (1 ex 1848 și 43 ex 1868), circumscrise în §. 173 al codului penal, pentru-că Bărnufiu 'și-a publicat proclamația în 25 Martie 1848, și pentru-că Bărnufiu 'și-a rostit discursul în 15 Maiu 1848 deci reproducerea și publicarea acestora nu se poate referi la art. de lege 43 din 1868, care a fost adus cu douăzeci de ani mai tîrziu, și nici la art. de lege 1 din 1848 dela Cluj, pentru-că și acest din urmă a fost sancționat în 10 Iunie 1848, și astfel în 25 Martie 1848 și în 15 Maiu 1848 nu era încă votat și nu fusese sancționat. Față cu legi votate mai tîrziu, prin proclamațiuni emise înainte de votarea acestora și prin discursuri rostite asemenea înainte de votare acestor legi, nu se poate nici provoca la nesupunere, nici a le ataca puterea obligatoare, pentru-că în contra lucrurilor necesitate e curată imposibilitate a comite fapte oprite, a greși contra lor.

V. Preponderanța împrejurărilor atenuante, prezentate în firul apărării, indicau aplicarea, nu numai a §-ului 91 din codul penal, ci și al §-ului 92, și astfel și scriștarea la minimul admis de

tean, ci numai provocați din partea voiodului sau a voievodului. După termenul: „universitas populorum, tota Comunitas Rusticorum, Iobagiones” e evident, că aceia cu toată uniunea celor 3 națiuni 'și-au știut păstra poziția lor liberă și în cazul de față.

În 9 Decemvrie 1437 însă murl regele Sigismund și astfel lupta nu o putu liniști, de oare-ce ei se afla afară din țeară, și de oare-ce cele 3 națiuni, cari în 2 Februarie 1438 își reînviară uniunea, aveau voință res, de a nu ține contractul interimal, lupta se începu din nou, până când în sfîrșit după multe lupte sângeroase și multe devastări țărăni răsculați fură nimiciți. Se pare însă că frica de o nouă răscolă a făcut pe țărani să-și păstreze pe oăva timp încă libertatea lor cea veche.

Decurgerea luptei istorice ne arată destul de clar tendința celor 3 națiuni din Transilvania, adică de a-și face pe Valachi cu puterea armelor servitori, ba încă iobagi și Valachii în decursul secolilor trecuți trebuie că au fost supuși totalmente, că ei pe timpul desbaterilor drepturilor lor vechi politice, și cu deosebire reprezentarea lor în dietă după exemplul dietei din anul 1291 nu-și mai aduceau aminte, nu pretineau pămînt și moșie; ci se mulțumeau cu dreptul lor de locuit după datina străveche.

(Va urma). Trad. Octavian Mureșan.

lege a pedepsei ce eventual avea să fie dictată.

În temeiul tuturor acestora, rog on. judecătoria de jurați, să binevoiască a înainta Inolitei Curie reg. ungare acest recurs de nulitate al meu, împreună cu toate actele procesuale referitoare la cauza aceasta, pe care o rog cu profundă stimă, ca să binevoiască a nimici sentința condamnată, împreună cu întreaga procedură, respective a mă achita de sub acuză.

Cu stimă
Teodor V. Păcșan,
locuitoriu în Sibiu.

Revista esternă.

Peninsula-Balcanică.

Esarcul bulgar a dat o encicloică oătră episcopii și căpeteniile bulgare, în care citează reformele acordate de Sultani și declară, că îndată-ce se vor aplica, se va ameliora administrația și prin aceasta și situația populațiunii bulgare. Aceasta e datoare deci, să fie liniștită și se nu se mai lase a fi sedusă de comitetele macedonene, căci prin aceasta numai împedecă realizarea reformelor și se expune la pedepse. Encicloici 'i-s'a dat o publicitate oă mai largă. Tot din inoidentul acesta a prezentat esarcul un esposeu, în care indică îmbunătățirile, ce s'ar pute face pe terenul bisericesc-școlar. Marele vizir 'i-a promis, că-l va supune unei examinări minuțioase.

Patriarcul ecumenic a făcut reprezentățiuni contra noiei legi turocești asupra registrelor stării civile, pentru-că e în contradicție, în mai multe puncte, cu privilegiile patriarhatului. Acesta reclamă cu deosebire restabilirea forme primitive a legii, adică ca toți acei, cari profesază religia creștină, să fie desemnați ca „creștini”, fără distincție de naționalitate, de vreme ce, în redescoperirea ei nouă, legea declară, că de aci înainte matriculele de identitate vor trebui să specifice, dacă interesatul e Grec, Armean, Român, etc. O encicloică adresată episcopilor ortodocși îi învîță de a nu devia dela descripțiunile patriarhatului.

Mișcarea contra Rustet sporește în Bulgaria. Mihailovskii, fost președinte al comitetului macedonean, a anunțat o nouă conferență: „Ce este de făcut față cu atitudinea diplomației rusești în chestia Macedoniei?”

Se spune, că Mihailovskii va propune să se trimită o delegație de trei macedoneni la Paris și la Londra, să espue plîngerile macedonenilor.

Zilele acestea a avut loc o ciocnire în apropiere de Tirnovadzie, spre est de Kirkilize, în vilaetul Adrianopol, între gendarmi și o bandă bulgară. Au fost ucis un gendarm și doi soldați, ear' doi membri din bandă au fost răniți. Banda era înarmată cu puști Manlicher și avea asupra-i dinamită, dar' fost prinsă și dusă sub escortă la Adrianopol.

Mareco.

După telegramele primite din Melila de ziarul „Heraldo”, pretendentul face act de suveranitate. Maimon Uajandi a fost numit pașă al teritoriului dela frontieră. Amrani a invitat pe femei să se refugieze într'un loc sigur.

Se telegrafează din Tanger, că pretendentul a fost proclamat de toate triburile cabile dela Riff și chiar de cele dela Frajana și Mazuza, vecine cu Melila.

La Fez domnește liniște. Tot interesul e concentrat asupra Riffului și asupra unei părți a triburilor de la frontiera algeriană, unde cauza pretendentului câștigă teren. Pretendentul înouă e la Riff unde își adună partizanii. Tunurile și artileria sînt trimise dela Riff la Amrani, care se află într'o situațiune dificilă în apropiere de Melila.

O telegramă din Nemours spune, că toate triburile marocane dela frontiera Beni Snassen și Angad au pornit ieri în direcțiunea dela Muluya, unde o luptă e iminentă.

America.

Presă americană este unanimă a aplauda discursul pronunțat de președintele Roosevelt la Chicago. Ea îl felicită, că a dat ca bază doctrinei lui Monros o marină puternică.

Ziarul „Hamburger Nachrichten” zice, că discursul pronunțat de președintele Roosevelt la Chicago e o sfidare

orgolioasă aruncată lumii întregi. El dă doctrinei lui Monros un înțeles, ce nu 'l-a avut nici-o dată până astăzi și vrea să facă dintr'însa o lege internațională cu toate că pretinde contrarul.

Opinia unanimă se arată favorabilă realegerii generalului Porfirio Diaz la presidenția republicii Mexico pentru perioada 1903—1908.

Ori-ce altă candidatură pare imposibilă.

Această realegere va asigura menținerea regimului păcii și al ordinii stabilit în Mexico de 20 de ani de președintele Porfirio Diaz, care va fi astfel pentru a 6-a oară investit cu puterea.

În San-Domingo revoluția se lățește tot mai mult. Trupele guvernului au fost bătute în mai multe rînduri. Corăbiile de război germane, americane, italiene și olandeze au debrcat trupe pentru scutul consulatelor.

Știri mărunte.

În Belgrad (Sârbia) au fost arestate 170 persoane, între cari 20 gazetari. Toate folie opoziționale au fost confiscate.

Rusia a început să-și retragă trupele din interiorul Manguriei, conform convenției din 1902. De fapt însă trupele n'au părăsit Manguria, ci s'au retras de alungul liniei ferate. Administrația locală a fost lăsată Chineșilor.

Plantare de pomi în Fofeldea.

De pe Hărtibaci, 6 Aprilie 1903.

Ziua de 5 Aprilie n. c. se numără între puținele zile de bucurie ale unei însemnate părți a populațiunii noastre din cercul pretorial al Noorichului.

Conducătorii Reuniunii de agricultură, d-nii D. Compa și V. Tordășianu ne vestiesc cu zile înainte, că la data amintită reprezentanții comitetului central din Sibiu vor îndeplini plantarea alcoolilor, meri pătuli, dăruiți membrilor reuniunii cu locuința în Fofeldea.

Din privilegiul plantării comuna noastră a fost onorată de d-nii D. Compa, președintele reuniunii; de membrul în comitetul central prof. Dr. P. Șpan și de dl. Mateu, cleric, toți din Sibiu; apoi de părintele protopresbiter tractat' Nic. Moldovan, d-na și d-șoara Moldovan, cum și de un număr însemnat de fruntași din comunele învecinate. La prelegerea teoretică și practică, ținută de dl. Compa în una din spațiile sale ale școlii, între alții am remarcat și prezența d-nei Cordescu, a dlui notar Ienciu, a parohului Bonea și alții.

Di Compa, acest binecunoscut vorbitor popular, ne a trecut prin toate fașele de dezvoltare ale pomilor. Ne-a vorbit despre alegerea seminței (simburiilor), despre plantarea și croirea pădureșilor, despre situația locului de plantare, despre diferitele feluri de altoire, despre strămutarea din un loc într'altul a pomilor tineri, despre mlădițele de altoit, despre îngrijirea ulterioară, ce dăm pomului, despre culegerea, păstrarea și valorizarea pomilor.

Finită prelegerea din școală, ne-am prezentat cu toții în grădiniile membrilor, cari își pregătiseră cu multe zile înainte gropile pentru altoii ce-și vor primi. Aici ni s'a vorbit pe larg despre sîparea gropilor, despre adîncimea și lărgimea lor, despre curățirea rădăcinilor și despre așezarea pomilor în pămînt. E de prisos să amintesc, că cele auzite au fost oă se poate de instructive pentru noi și mai ales pentru tinerimea școlară, chemată a pune în practică învățăturile folositoare. În fine s'au împărțit între economi mai multe sute pădurești (meri, peri, pruni, caise etc.) și alți diferiți.

După munca oboșitoare recreația neapărată ni s'a oferit la masa bogată a harnicului notar Toma Ienciu, care viu întere poartă înaintării și înfloririi comunei Fofeldea.

De încheiere mai amintesc, că Reuniunea agricolă a ținut în Fofeldea cu oăiva ani înainte o esposiție de vite binecuvîntată și tot aici a dărui deșteptului econom dlui Sopa Petru, o vițea rasa „Pinzgau” din a cărei prăsilă s'a dăruit o vițea economului Ioan Stănuț din Ilimbav.

Un econom.

Esposiția Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghete și papuci,

cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Infinitat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

4 40-52

Se capătă în toate locurile.

Tuturor

cari sufer de podagră, de reumatism sau de nervozitate se recomandă cu căldură folosirea

„Franzbranntwein“-ului sărat

al lui

Dr. Wilhelm Wagner.

Acest „Franzbranntwein“ e și un escalent mijloc de curățenie pentru dinți și pentru gură, ear' contra mătretii e de un deosebit efect.

Se capătă în flacon mic à 80 bani și flacon mare à 1 cor. 60 bani la următorii domni:

in Sibiu: la farmacia Jikeli, Gottlieb Henrich, la comercianții: Ludwig Fuchs, Friedrich Homm, Julius Ballmann, Gust. Gürtler, F. Binder, Karl Kirschner și Lud. Kurovsky.

in Cristurul-săces: la Gergely J. Murész-Osorhein: la comerciantul Kauppe & Eckwert.

Cine-Sereda: la com. Nagy Gyula, Tróhan József.

Ghiergio-Ditro: la com. Veress Sándor. Ratosnya: la com. A. Dienesch.

O-Toplica: la farm. Pánczél Sándor. Baróth: la com. Daniel Ferencz.

Murész-Deda: la farm. Czaich Gyula. Reghinul-săces: la com. Karl Fronius, la farm. Czoppelt și Wermescher.

Bistrița: în farmacia ortodoxă a lui F. Herberth, Friedrich Schuster, Alb. Zinz, la com. Karl Betsch, Karl Nussbacher, Karl Schuster, Alb. Schmidt, J. Schuller, A. Dada, Franz Kabdebo, J. Nöner, S. Wermescher, Joh. Lutsch, succesorul lui Kühnelt și M. Keresztes.

Rodna-veche: la farm. Fleischer. Dorna-Vatra: la farm. Fritsch, com. Lenkisch și A. Süss.

Dej: la com. Nik Ferencz. Caransebeș: la farm. Philipp J. Müller.

Biserica-albă: la Joh. Stefanovics, Herm. Engelmayer, com. Josef Kremling și Nic. Paul.

Vérșet: la H. Untergutsch.

Deposit principal la:

Iul. Wagner, farmacist în Teaca, Transilvania.

Pentru revânzătorii se trimite cu rambursă postală 5 chlgr. Post-Colli franco cu 30% rabat. Lădița și ambalajul gratis.

43 6—

Ilustrații românești!**Cărți postale****ilustrații românești**„.....toate 'a tel
Frumoase sîi eu aici nu pot
Mai frumoase sîi-mi sosit —
Cu mintea mea“

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„Tipografia“.

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcei nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Descrierea Ardealului

Cine vrea să cunoască frumoasa țară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Emeric și Iancu, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume

Teara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Mureșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

cu 6 ilustrațiuni și o poezie.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu destinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

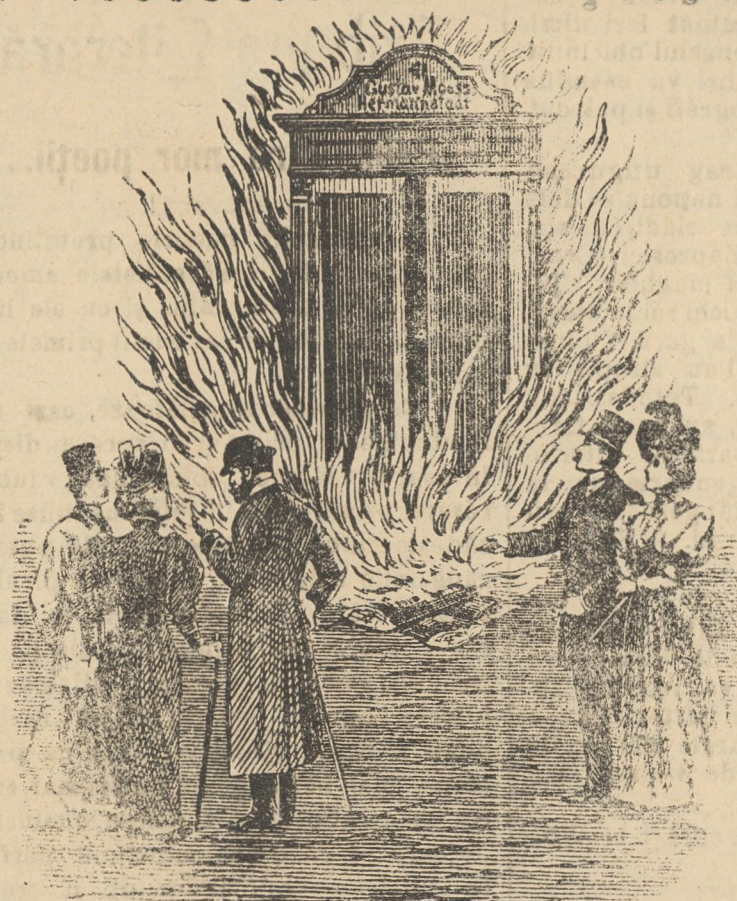
Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au aprobat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicile de la apus despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie într-o altă:

„Pînă astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a reușit deci prin această publicare unei trebuite și înțelegătoare și așază la noi. Sperăm, că publicația deținer va face acestei scrieri primirea cuvenită pe care o merită.

Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft.**Fabrică de casse.**

Subscrierii își iau voie a face atenție p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atenție în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se au cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsura, cu prețuri ieftine) casse și tresori — e paterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumînă Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăci-mare Nr. 8.

8 7-26

Carol Niedermaier,

pălărier,

Sibiu, strada Cîsnădiei 33,

— fondat la 1859, —

recomandă în vânzare detaliată în Sibiu pentru domni

pălării de păzlă

dela firma P. & C. Habig, Viena, fabricant de pălării al curții și camerei ces și reg, furnisorul înaltei curții ces. și reg, fabricatul cel mai bun și mai fin dintre toate, atât străine cât și indigene.

Cylindre și clagues,

forma de primăvară 1903.

Pălării preoțești

pentru preoți români.

Din cauza prea marelui îngrămădiri se vînd cu

prețuri reduse

pălării „Reclam“ pentru bărbați,

pălării „Wunder“

à cor. 2.20 și cor. 2.60.

162 1-2

Ultima nouate în

pălării secesioniste

elegante și durabile, vrednice de toată lauda, în colorile moderne cele mai nouă à cor. 3.60.

Pălării de pîr de epure

„Concurenz“

forma cea mai nouă à coroane 5.—.

Pălării „Panama“

noutatea sezonului, numai calitate mai fină dela cor. 4.40 până la cor. 8.—;

precum și diverse alte pălării de bărbați moderne, calitate bună dela cor. 2.— în sus;

pălării de băieți dela cor. 1.40 în sus.

Scufii

pentru domni, băieți și fete dela 60 bani în sus.

Pălării vieneze „Baby“

de păzlă, mătășă și satin, foarte frumos executate.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE GEORGE EBERS.

Prețul 2 cor. sau 2 lei 50 bani.

Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterea Șulțin.

— Portrete frumoase. —

Luate la Viena, în fototipie, fiecare separat pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărei Români.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Legea veterinară

atât de mult folosite de tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. „Reuniunea română de agricultură în comitatul Sibiuului“ a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce li-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite boale lipicioase și multe alte lucruri folosite. Cartea se numește

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor și celor mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

(Locuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stănd ea dinții la stat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiuului**Din editura „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu.**

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
Trifoilul	—30
Costan T., Aur, novelă	—40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabharata	—32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de giuncă în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
„Reprivire din Paradoxe sociologice“	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	—10
Rusuș-Sirianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Sinu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librării și paste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format enuri mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată a bona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.